

Управління державного нагляду за дотриманням санітарного
законодавства
Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області

Медико-санітарне забезпечення роботи пришкільного табору

Пам'ятка для керівників, педагогічного та медичного
персоналу загальноосвітніх навчально-виховних
закладів

2017р.

Організація відпочинку та оздоровлення дітей є задачею державної ваги, особливо з тенденцією до погіршення їх здоров'я, що відмічається в Україні.

Головною метою діяльності закладів щодо організації літнього відпочинку дітей шкільного віку є створення умов для їх фізичного оздоровлення, підвищення рівня соціально – психологічної адаптації та реабілітації школярів із функціональними порушеннями та хронічними захворюваннями.

В залежності від стану здоров'я відпочинок, оздоровлення та лікування повинні здійснюватися у відповідних закладах – дитячі оздоровчі табори річного та сезонного функціонування, санаторії, пришкільні табори.

ПРИШКІЛЬНІ ТАБОРИ

Пришкільні табори (табори з денним перебуванням дітей) створюються на базі загальноосвітніх навчальних закладів.

Головна увага приділяється формуванню соціально – психологічної адаптації до дитячого колективу та зміцненню фізичного здоров'я.

Основними оздоровчими факторами в таборах є: максимальне перебування на відкритому повітрі, рухова активність, раціональне харчування, чергування різних видів діяльності, процедури, що загартовують.

Для початку роботи таборів з денним перебуванням дітей (пришкільних) необхідні:

1. Акт обстеження територіальної Держпродспоживслужби з визначенням готовності до роботи.
2. Графік роботи табору по змінам .
3. Договір на проведення дератизації, дезинфекції, дезинсекції.
4. Договір на вивіз сміття та рідких нечистот.
5. Акт обстеження місць купання дітей (при наявності).
6. Інструктаж для працівників табору про мінімум вимог щодо охорони життя та здоров'я дітей.
7. Список працівників із зазначенням посад. Особові медичні книжки про проходження медогляду (з пройденими медоглядами, допуском до роботи та відміткою про гігієнічне навчання.). Наявність щеплень проти дифтерії.
8. Результати лабораторних досліджень питної води з розвідної мережі гарячого та холодного водопостачання.

Санітарно – гігієнічне забезпечення таборів

Табори можуть бути започатковані під час літніх або зимових канікул протягом 5 – 26 днів і комплектуватися по групам згідно з віком дітей: 7 – 9 років – (не більше 25 чоловік); та 10 – 14 років – (не більше 30 чоловік).

Для організації оздоровлення дітей шкільного віку в навчальному закладі повинно бути виділено окремий блок приміщень, який має забезпечити умови для ігор фізкультурно – оздоровчих заходів та денного сну.

В спальних кімнатах можуть бути використані “розкладушки”. Під час їх розташування повинні бути дотримані певні розриви: між довгими сторонами ліжок – 50 см; між головами – 20см; між рядами ліжок – 100 см; між ліжком і надвірною стіною – 60 см. Постільна білизна може бути принесена батьками, але обов'язково повинна мінятися кожні 10 днів. Щодобово усі приміщення табору повинні прибиратися з використанням миючих засобів.

За організацію і якість харчування в таборі несуть відповідальність директор школи, начальник табору, шкільний лікар (або медсестра).

Організація медичного забезпечення школярів в таборах

Медичне забезпечення учнів 6 – 14 років в умовах пришкільного табору повинно передбачати: проведення оглядів (під час вступу, в кінці заїзду, а також за показами) протягом усього періоду перебування в таборі; контроль за динамікою стану здоров'я школярів; відбір дітей з визначенням групи здоров'я, рівня фізичного розвитку та групи для занять фізичною культурою; проведення щоденного амбулаторного прийому для надання необхідної медичної допомоги дітям, що занедужали, ізоляцію хворих; контроль за додержанням режиму дня; організацію та здійснення оздоровчих заходів; проведення санітарно – освітньої роботи, оцінку ефективності відпочинку та оздоровлення. Ведення медичної документації.

Режим дня

В практиці пришкільних оздоровчих закладів пропонується використання, окрім звичайного режиму табору (з тривалістю денного перебування 10 годин), скорочене щоденне перебування (6 – 8 годин).

Фізкультурно – оздоровчі заходи в режимі дня

Основними критеріями гігієнічного нормування режиму дня у пришкільному таборі повинні бути: рівень рухливої активності, зміна діяльності. Фізичне навантаження повинно здійснюватися у відповідності з вимогами добової кривої загальної активності з 9.00 до 11.00 та з 16.00 до 17.30. При здійсненні рухового режиму необхідно додержуватися принципу поступовості.

Провідними формами рухової активності учнів повинні бути: ранкова зарядка протягом 15 – 20 хвилин, диференційована з урахуванням віку (6 – 10 та 11 – 14 років); спортивні та рухливі ігри – “спортивна година” (футбол, настільний теніс, бадмінтон); суспільно – корисна праця. Тривалість праці для молодших школярів (7 – 10 років) повинна бути 0,5 години, для учнів 11 – 14 років – не більше однієї години.

Організація харчування

В пришкільних таборах, що працюють за звичним режимом, з 8.30 до 18 (10 годин) повинно бути організовано триразове харчування, узгоджене з режимом роботи табору. При цьому доцільно організувати другий сніданок (10 – 15 % калорійності), обід (30 – 35 % калорійності) і підвечірок (10 – 15 % калорійності).

Загальна енергоцінність харчування повинна складати у таборі 50 – 60 % від добової, тому що перший сніданок та вечерю учні споживають вдома (відповідно перед та після знаходження в таборі). Приблизний час приймання їжі в пришкільному таборі: 11.00 – 11.30; 14.20 – 14.50; 17.00 – 17.15. Перерви між вживаннями їжі не повинні перебільшувати 4 години.

В таборах, що працюють за скороченим денним графіком (6 – 8 годин) – з 8.00 – 8.30 до 14.00 – 16.00, рекомендується організація дворазового харчування:

а) проведення сніданку (калорійність 10 – 15%), наприклад: склянка молока або кисломолочних продуктів та булочка (бутерброд). Вживання їжі проводиться через 3 – 3,5 години після початку роботи табору в 11.00 – 11.30;

б) проведення посиленого другого сніданку (калорійність 25 % від добової), звичайний шкільний сніданок – перша, друга страва, напій. Вживання їжі організовується в 12.00 – 12.30.

Крім цього, учням рекомендується дворазове харчування в домашніх умовах після перебування в пришкільному таборі (обід, вечеря).

Обов'язково ведення медичної документації.

Перелік рекомендованої медичної документації по контролю за якістю харчування.

- санітарний журнал харчоблоку;
- перспективне сезонне меню ;
- меню-розкладка на кожен день;
- журнал бракеражу сирих продуктів;
- журнал бракеражу готової їжі;
- журнал обліку щоденних оглядів працівників харчоблоку на наявність гнійничкових захворювань шкіри;

- журнал опитування працівників харчоблоку про наявність розладів шлунково-кишкового тракту;
- журнал температурного контролю зберігання добових страв.
- розписки – зобов'язання з переліком заборонених страв
- картотека технологічних карток страв.

Згідно вимог діловодства , кожний документ, який ведеться в дитячому закладі відпочинку, повинен мати охайний вигляд, бути пронумерований, прошнурований та скріплений печаткою.

**Приблизний режим дня в пришкільному таборі
(тривалість денного перебування 10 годин)**

Складові режиму	7 – 10 років	11 – 14 років
Ранкова зарядка	8.00 – 8.20	8.00 – 8.20
Ранкова лінійка	8.20 – 8.30	8.20 – 8.30
Оздоровчі гігієнічні заходи (повітряні, сонячні ванни, спортивні заходи)	8.30 – 11.00	8.30 – 11.00
2 – й сніданок	11.00 – 11.30	11.00 – 11.30
Підготовка до загонових заходів	11.30 – 11.45	11.30 – 11.45
Загонові справи (заняття в гуртках: трудові справи, рухливі ігри, навчання основам збереження здоров'я)	11.45 – 14.20	11.45 – 14.20
Обід	14.20 – 14.50	14.20 – 14.50
Відпочинок після обіду	14.50 – 17.00	14.50 – 17.00
Підвечірок	17.00 – 17.15	17.00 – 17.15
Загонові справи, ігри, дозвілля	17.15 – 18.00	17.15 – 18.00

Організація дозвілля

В режимі дня повинно передбачати спеціальний час (від 13.50 до 14.20 та від 17.15 до 18.00) самостійного проведення дозвілля у відповідності з бажанням самого школяра.

Медичні покази, протипокази, лікувально – оздоровчі заходи у пришкільних таборах

Медичними показами для оздоровлення в умовах дитячих оздоровчих таборів є:

- практично здорові школярі;
- учні з функціональними відхиленнями з боку систем і органів;
- діти з хронічними захворюваннями в стані повної компенсації та стійкої ремісії.

Протипоказами для направлення в табір:

- всі захворювання в гострому періоді;
- загострення хронічних хвороб внутрішніх органів, що супроводжується порушенням функції;
- туберкульоз різних органів і систем;
- ревматизм в активному періоді;
- вроджені й набуті вади серця й судин з признаками декомпенсації (в тому числі оперовані);
- реконвалесценти після перенесених протягом року міокардитів;
- вегетодистонії гіпертонічного типу із кризовим перебігом;
- захворювання крові;
- залишкові явища і наслідки травм черепа (лікворно – гіпертензійні, церебрастенічні синдроми);
- залишкові явища органічних захворювань центральної нервової системи (парези, паралічі, гіперкінези);
- епілепсія і епілептиформні випадки;
- всі психічні захворювання;
- тиреотоксикоз, діабет;
- деформації опорно – рухового апарату з порушенням рухових функцій;
- заразні захворювання шкіри;
- новоутворення;
- бацилоносіння.

Навчання основам збереження здоров'я

Суттєвим резервом профілактики захворювань та зміцнення здоров'я повинна бути система навчання основам збереження здоров'я шляхом валеологічної освіти.

З цією метою медико – педагогічний персонал табору повинен передбачити включення в перелік заходів заняття школярів (сумісні та диференційовані) з основ валеологічних знань.

Таким чином, пришкільні табори повинні стати важливою ланкою в раціональній організації відпочинку.

2017р.